

ROMÂNIA

TRIBUNALUL ARAD

Operator - 3207/2504

Secția a III-a Contencios administrativ și fiscal,

litigii de muncă și asigurări sociale

Dosar nr.

ÎNCHIEIERE

Ședința publică din data 09 mai 2023

Președinte :

Judecător :

Grefier :

S-a luat în examinare apelul formulat de petenta în contradictoriu cu intimatul împotriva sentinței civile nr. pronunțată de Judecătoria Arad în dosarul nr. având ca obiect anulare proces-verbal de contravenție.

La apelul nominal făcut în ședința publică, se prezintă reprezentanta apelantei, avocat din cadrul Baroului Arad și reprezentantul intimatului, consilier juridic reprezentant cu delegație la fila 17 dosar, lipsind apelanta.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei după care, se constată că intimatul a depus note de ședință cu privire la cererea apelantei de sesizare a I.C.C.J., înscris al cărui duplicat se comunică reprezentantei apelantei.

Doamna avocat precizează că nu solicită termen pentru studierea acestuia.

Instanța pune în discuție cererea de sesizare a I.C.C.J. formulată de apelantă pentru pronunțarea unei hotărâri care să rezolve de principiu chestiunea de drept, respectiv dacă persoana vătămată, alta decât contravenientul căruia i s-a dispus prin proces-verbal de contravenție demolarea construcției, poate fi asimilată persoanei vătămate căreia i s-au confiscat bunurile care îi aparțin, în sensul art. 31, alin.2, teza a II-a din O.G. nr.2/2001 prin analogia reglementată de art. 1, alin.2 Cod civil și acordă cuvântul atât asupra cererii de sesizare a I.C.C.J., cât și asupra cererii de suspendare a soluționării apelului până la soluționarea sesizării I.C.C.J. pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile formulată de apelantă.

Reprezentanta apelantei solicită admiterea sesizării I.C.C.J., considerând că sunt îndeplinite formal condițiile prevăzute de art. 519 și următoarele Cod procedură civilă, respectiv, cauza se judecă în ultimă instanță, temeiul de drept este art. 31, alin.2, teza a II a din O.G. nr.2/2001 și nu a făcut obiectul unei sesizări similare.

Pe fond, solicită să se constate că textul de lege limitează calitatea procesuală a persoanei care poate formula plângere contravențională, alta decât contravenientul, la persoana căreia îi aparțin bunurile confiscate. În speță, apelanta este o persoană care este coproprietar asupra imobilului supus demolării dar care nu este contravenientul, deoarece s-a emis proces-verbal de contravenție doar pentru unul din cei trei coproprietari ai imobilului, iar în aceste condiții ar trebui aplicată, prin analogie juridică, legea la situații neprevăzute în temeiul art. 1, alin.2 Cod civil, dar pentru a avea o practică unitară și o poziție concretă în acest sens, solicită instanței să dispună sesizarea I.C.C.J. pentru a pronunța o hotărâre prealabilă prin care să lămurească și să tranșeze această chestiune de drept.

În opinia sa, chestiunile sunt aceleași, întrucât atât confiscarea, cât și demolarea sunt sancțiuni contravenționale care lipsesc de proprietate pe proprietarul unui bun, în cazul confiscării de bunuri mobile acestea pot fi înlocuite, însă în cazul demolării este vorba în general de imobile cu valoare economică, mult mai greu de înlocuit ori imposibil de adus la forma inițială.

Susține că, sub aspectul evidențiat, există o lacună legislativă care trebuie remediată prin analogia legii și, în consecință, solicită admiterea cererii și, în cazul admiterii ei, pentru a evita pronunțarea unor hotărâri contrare dispozițiilor I.C.C.J., solicită suspendarea judecării cauzei până după soluționarea de către I.C.C.J. a problemei dedusă judecării.

Reprezentantul intimatului susține notele de ședință depuse în sensul că se opune la admiterea cererii de sesizare a I.C.C.J.

Învederează că prin procesul-verbal de contravenție nu s-a dispus demolarea implicită a imobilului, în condițiile în care contravenientul a fost sancționat pentru edificarea unei construcții fără documentația legală, iar ca sancțiune complementară s-a dispus oprirea lucrărilor și înaintarea documentației tehnice pentru intrarea în legalitate în vederea obținerii autorizației de construire, aceasta fiind singura măsură dispusă ca sancțiune prin actul constatator, contravenientului acordându-i-se un termen mai mult decât rezonabil de 6 luni pentru a se conforma.

Măsura de desființare a imobilului a fost dispusă în cadrul unui alt litigiu având ca obiect obligația de a face, acțiunea fiind soluționată definitiv prin decizia pronunțată de Tribunalul Arad.

La finalul termenului de 6 luni acordat, întrucât s-a constatat că acesta nu a realizat măsura dispusă, în cadrul unui proces distinct având obiect obligația de a face, Tribunalul Arad a adăugat măsura desființării construcției, acțiunea fiind soluționată definitiv.

Evidențiază că apelanta, în calitate de coproprietară, nu a intervenit în proces în condițiile în care construcția a fost realizată într-un interval de peste 10 ani.

Consideră că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă privind sesizarea I.C.C.J. dar în ipoteza în care cererea va fi admisă, lasă la aprecierea instanței solicitarea de suspendare a judecării litigiului.

În replică, doamna avocat învederează că apelanta nu a intervenit în acel proces deoarece nu a avut cunoștință de existența procesului-verbal de contravenție întrucât soțul i-a ascuns această împrejurare și a aflat de situație doar când a primit somație de la executorul judecătoresc.

Susține că, deși în procesul-verbal de contravenție nu se dispune expres demolarea, se prevede că, în cazul neîndeplinirii obligațiilor și condițiilor impuse, consecința este demolarea care reprezintă o sancțiune complementară și care se aplică automat după un anumit termen.

Instanța reține spre soluționare cererea de sesizare a I.C.C.J. și cererea de suspendare a judecării cauzei, formulate de partea apelantă.

TRIBUNALUL

Având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art. 396 Cod procedură civilă, va amâna pronunțarea asupra cererii de sesizare a I.C.C.J. și asupra cererii de suspendare a judecării cauzei,

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN NUMELE LEGII DISPUNE

Amână pronunțarea asupra cererii de sesizare a I.C.C.J. și a cererii de suspendare a judecării cauzei la data de 24 mai 2023, urmând ca soluția să fie pusă la dispoziția părților, prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședința publică din data de 09 mai 2023.

Președinte

Judecător

Grefier

Tehnored. /12.05.2023

ÎNCHIEIERE

Ședința publică din data 24 mai 2023

Președinte :

Judecător :

Grefier :

S-a luat în examinare, în vederea pronunțării, cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție formulată de apelanta-petentă în contradictoriu cu intimatul, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se rezolve de principiu chestiunea de drept dedusă judecății în dosarul nr. aflat pe rolul Tribunalului Arad, respectiv dacă persoana vătămată, alta decât contravenientul, căreia i s-a dispus demolarea construcției prin procesul verbal de contravenție poate fi asimilată persoanei vătămate căreia îi aparțin bunurile confiscate, în sensul art. 31 al. 2 teza a doua din OG 2/2001, prin analogia reglementată de art. 1 al 2 Cod civil.

Procedura fără citarea părților.

Dezbaterile în cauza civilă de față au avut loc în ședința publică din data de 09.05.2023, conform celor consemnate în încheierea de ședință de la acel termen de judecată, care face parte integrantă din prezenta, iar instanța, din lipsă de timp pentru deliberare, a amânat pronunțarea asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru prezentul termen când, în aceeași compunere, a hotărât următoarele:

TRIBUNALUL

Constată că prin sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Arad în dosarul nr. a fost admisă excepția lipsei calității procesuale active, invocată de intimat prin întâmpinare și a fost respinsă plângerea contravențională formulată de petenta împotriva procesului-verbal nr. emis de intimatul.

Pentru a pronunța această hotărâre prima instanță a reținut, în fapt, că prin procesul-verbal de contravenție nr. emis de intimat, numitul a fost sancționat cu amendă contravențională în cuantum de 2.500 lei, în temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, agentul constatat a dispus ca măsură complementară oprirea imediată a lucrărilor și înaintarea documentației tehnice la în vederea obținerii autorizației de construire în condițiile legii sau, după caz, desființarea lucrărilor ce nu pot fi autorizate, stabilind termenul de 31.07.2018 pentru realizarea măsurii complementare.

Agentul constatat a reținut, în urma controlului efectuat la data de în mun. Arad, următoarele: „Demolarea casei familiale existente în partea posterioară a imobilului și construirea unei noi case familiale având regim de înălțime P+E, cu dimensiunile de aproximativ 13x5,7m zidărie tencuită, șarpantă de lemn într-o apă, acoperită cu învelitoare din tablă cutată. Lucrările au fost executate în perioada 2012-2017 fără autorizație de construire”.

În drept, în baza art. 248 alin. (1) C. proc. civ., instanța de fond a procedat la analizarea cu prioritate a excepției lipsei calității procesuale active, invocate de intimat prin întâmpinare.

Conform art. 36 teza I Cod procedură civilă, „calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Existența sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituie o chestiune de fond.”.

În temeiul art. 35 alin. (2) și (3) din Legea nr. 50/1991, în forma în vigoare la data întocmirii procesului-verbal de contravenție contestat, „(2) Împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia. Plângerea suspendă executarea sancțiunii amenzii, dar nu suspendă măsura de

oprire a executării lucrărilor, dispusă o dată cu aplicarea sancțiunii contravenționale în condițiile art. 28 alin. (1) și ale art. 29 alin. (2). De asemenea, plângerea nu suspendă măsura desființării în condițiile art. 33 alin. (1) a lucrărilor de construcții executate fără autorizație pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al județelor, municipiilor, orașelor sau comunelor ori a construcțiilor, lucrărilor și amenajărilor cu caracter provizoriu executate pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al județelor, municipiilor, orașelor ori comunelor al căror termen prevăzut prin autorizație este expirat, dispusă în condițiile art. 28 alin. (1).

(3) În măsura în care prin prezenta lege nu se dispune altfel, sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare, cu excepția dispozițiilor art. 28 și 29”.

A reținut judecătorul fondului că potrivit art. 31 din O.G. nr. 2/2001, „(1) Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia. (2) Partea vătămată poate face plângere numai în ceea ce privește despăgubirea, iar cel căruia îi aparțin bunurile confiscate, altul decât contravenientul, numai în ceea ce privește măsura confiscării”. Or, aceste dispoziții stabilesc în mod restrictiv persoanele care au calitate procesuală activă în procedura specială a plângerii contravenționale. De asemenea, instanța a evidențiat că prin procesul-verbal de contravenție este stabilită răspunderea contravențională, iar aceasta este o răspundere personală. Astfel, instanța a reținut că, pe lângă contravenient, alte persoane pot formula plângere contravențională numai în situațiile expres arătate la alin. (2) al art. 31 din O.G. nr. 2/2001, fără a se putea extinde aplicarea acestuia text de lege prin analogie.

În acest context, prima instanță a constatat că petenta a formulat plângere contravențională împotriva procesului-verbal de contravenție nr. fără ca aceasta să aibă calitatea de contravenient și fără a avea calitatea de persoană vătămată sau de proprietar al bunurilor confiscate, în sensul art. 31 alin. (2) din O.G. nr. 2/2001.

Prin urmare, instanța a admis excepția lipsei calității procesuale active, invocată de intimat prin întâmpinare, și a respins plângerea contravențională, ca fiind formulată de o persoană lipsită de calitate procesuală activă.

Având în vedere soluția ce urmează a fi pronunțată, conform art. 453 Cod procedură civilă, instanța de fond a respins ca neîntemeiată solicitarea petentei de acordare a cheltuielilor de judecată.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel petenta solicitând admiterea apelului, anularea sentinței apelate și trimiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Arad, în temeiul art. 480 al.3 Cod procedură civilă.

În motivarea apelului, apelanta-petentă a arătat că prin sentința apelata instanța a respins plângerea contravențională fără a intra în cercetarea fondului, cu motivarea că petenta nu are calitate procesuală activă.

Prin procesul verbal contestat, intimata a dispus demolarea unei construcții edificată fără autorizație de construire. Construcția este, însă, proprietatea tabulară a petentei și a soțului său fiind dobândită sub regimul comunității de bunuri a soților.

Procesul verbal, însă, a fost emis doar pe numele soțului petentei, acestuia fiindu-i reținută calitatea de contravenient, iar petenta a aflat despre existența sa doar o dată cu comunicarea actelor de executare silită în care se făcea referire la el, moment în care petenta a și formulat plângere contravențională.

Instanța a reținut că, în lumina dispozițiilor art. 31 din OG 2/2001, petenta apelantă nu are calitatea de contravenient, nici de persoană vătămată și nici de proprietar al bunurilor confiscate, astfel încât nu are calitate procesuală activă în prezenta plângere.

Consideră apelanta că soluția instanței este netemeinică, astfel, raportat la starea de fapt, în calitate de proprietar al unui imobil supus demolării, poate fi asimilată proprietarului ale cărui bunuri urmează să fie confiscate în baza procesului verbal contestat. Finalitatea ambelor sancțiuni complementare dispuse prin proces verbal de constatare a contravenției este aceeași, respectiv pierderea dreptului de proprietate al unui proprietar care nu are calitatea de contravenient, deci, cel puțin teoretic, procesul verbal nu-i este opozabil, deși are ca obiect al unei sancțiuni bunurile proprietatea sa. În aceste condiții, apreciază că legislația poate fi aplicată prin analogie care este

definită în dicționarele juridice ca: noțiunea bazată pe ideea că, unde există aceleași rațiuni, trebuie aplicate aceleași norme juridice și trebuie data aceeași soluție.

În opinia apelantei, rațiunile sunt identice, respectiv pierderea dreptului de proprietate asupra unui bun, fie prin confiscare, fie prin demolare. Deci, dacă rațiunea este identică, și proprietarul imobilului supus demolării trebuie să aibă același drept de a formula plângere contravențională împotriva măsurii dispuse, ca și proprietarul căruia i se confiscă bunurile.

Prin *întâmpinarea la apel*, intimatul a solicitat instanței de apel să constate temeinicia și legalitatea sentinței civile nr. , pronunțată de Judecătoria Arad - Secția civilă în dosarul nr. și, în consecință, să respingă apelul declarat împotriva acestei hotărâri judecătorești, întrucât este neîntemeiat.

În motivarea apelului, intimatul a arătat că reiterează în fața instanței de apel excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei având în vedere dispozițiile art. 36 din Cod procedură civilă.

A învederat că din cuprinsul cererii introductive de instanță se observă că petenta a formulat "Plângerea contravențională" în contradictoriu cu având în vedere că această instituție este emitentă procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției nr. contestând aspectele menționate în cuprinsul acestuia de organele de control ale administrației publice locale.

Consideră intimatul că această cerere nu poate fi primită, deoarece nu sunt îndeplinite condițiile privind exercitarea acțiunii civile conform dispozițiilor art. 32 din Codul de procedură civilă, astfel nu există identitate între reclamanta din prezenta cauză și persoana sancționată prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției nr. încheiat de , dl. ca subiect activ al contravenției.

Având în vedere faptul că O.G. nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare, instituie cadrul general de constatare și sancționare a contravențiilor, acest act normativ reglementează modul de întocmire a procesului-verbal de constatare a contravențiilor cu precizarea elementelor obligatorii pe care acesta trebuie să le cuprindă, astfel în dispozițiile art. 16 alin.(1) din acest act normativ sunt enumerate datele pe care trebuie să le cuprindă în mod obligatoriu procesul-verbal de constatare a contravenției, din analiza procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției nr. , se poate observa că doar dl. este subiectul activ al contravenției, fiind sancționat cu amendă contravențională și în sarcina căruia a fost dispusă, totodată, măsura complementară privind oprirea imediată a lucrărilor și înaintarea documentației tehnice în vederea obținerii autorizației de construire, până la data de 31 iulie 2018.

Așa cum se poate observa, în conformitate cu dispozițiile art. 19 alin. (1) din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, procesul-verbal a fost semnat pe fiecare pagină de agentul constator și de către contravenientul iar conform dispozițiilor art. 26 procesul-verbal a fost comunicat contravenientului, sub semnătura de primire, la data de 29.01.2018, dată de la care curge termenul de 15 zile în care se poate formula plângere împotriva procesului-verbal, conform dispozițiilor art. 31 alin. (1) din OG nr. 2/2001. dl. nu a formulat plângere împotriva procesului-verbal, motiv pentru care acesta a rămas definitiv.

Cu ocazia soluționării prezentului litigiu, instanța de fond a reținut, în mod întemeiat, incidența dispozițiilor art. 31 alin. (2) din O.G. nr.2/2001, care stabilesc în mod restrictiv persoanele care au calitate procesuală activă în procedura specială a plângerii contravenționale, aceasta fiind o răspundere personală, iar pe lângă contravenient, alte persoane pot formula plângere contravențională numai în situațiile prevăzute expres în acest articol, fără a se putea extinde aplicarea acestui text de lege prin analogie.

Având în vedere aspectele menționate anterior, faptul că răspunderea contravențională este personală, singura persoana căreia i se impută săvârșirea unei fapte de natură contravențională fiind dl. ca subiect activ al contravenției, nu și reclamantei aceasta nefiind sancționată în vreun fel și, implicit, nu este subiect activ al vreunei fapte contravenționale, care să aibă legătură cu procesul-verbal contestat, motiv pentru care a solicitat instanței de apel admiterea excepției lipsei calității procesuale active a reclamantei și constatarea inadmisibilității formulării prezentei cereri introductive de instanță.

Pe fond, intimatul a arătat că prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor nr. , încheiat de dl în calitate de constructor/executant al lucrărilor, a

fost sancționat, în temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu suma minimă de 2.500 lei amendă contravențională.

Numitul nu a înțeles să formuleze plângere împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor, motiv pentru care acesta a rămas definitiv.

În procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor, în calitate de autoritate publică competentă a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 28 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și anumite măsuri complementare, precum „oprirea imediată a lucrărilor: - înaintarea documentației tehnice la în vederea obținerii autorizației de construire în condițiile legii sau, după caz, desființarea lucrărilor ce nu pot fi autorizate”, stabilind termenul de 31 iulie 2018, pentru realizarea măsurii complementare.

Pârâtul nu a realizat măsura complementară dispusă de autoritatea publică competentă, în termenul stabilit (31 iulie 2018), motiv pentru care a formulat, în contradictoriu cu numitul, domiciliat în , o cerere de chemare în judecată, prin care solicitat îndeplinirea obligației de a face, constând în desființarea imobilului situat în municipiul Arad având regim de înălțime P+E, cu dimensiunile de aprox. 13 x 5,7 m, zidărie tencuit, șarpantă din lemn într-o apă, acoperită cu învelitoare din tablă cutată, care a fost soluționată definitiv, în conformitate cu dispozițiile titlului executoriu sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Arad, în șnur cu Decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul Arad, în dosarul nr. .

Deoarece numitul nu s-a conformat dispozițiilor stabilite de instanța de judecată, în titlurile executorii sus-menționate, refuzând desființarea lucrărilor realizate fără autorizație de construire, în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii, intimatul a solicitat executarea silită a debitorului prin toate modalitățile admise de lege, raportat la natura obligației stabilită în titlul executoriu, fiind constituit dosarul execuțional nr. .

Având în vedere faptul că toate motivele invocate în prezenta cerere au făcut obiectul controlului de legalitate în cadrul litigiului anterior, instanțele de judecată pronunțând o soluție cu autoritate de lucru judecat, consideră intimatul că reiterarea acestora în cadrul prezentului litigiu este neîntemeiată, având ca și consecință juridică, inadmisibilitatea formulării prezentei cereri.

Pentru considerentele expuse, intimatul a solicitat instanței de apel să constate temeinicia și legalitatea sentinței civile nr. , pronunțată de Judecătoria Arad - Secția civilă în dosarul nr. și, în consecință, să respingă apelul declarat împotriva acestei hotărâri judecătorești, întrucât este neîntemeiat.

În drept, a invocat Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare; art. 201 alin. (1), art. 205, art. 223 alin. (3), art. 290, art. 411 alin. (1) pct. 2 teza a II-a și ale art. 453 alin. (1), art. 466-482 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin cererea depusă la dosar în ședința publică din 11.04.2023 apelanta a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se rezolve de principiu chestiunea de drept dedusă judecății în prezentul dosar, respectiv dacă persoana vătămată, alta decât contravenientul, căreia i s-a dispus demolarea construcției prin procesul verbal de contravenție poate fi asimilată persoanei vătămate căreia îi aparțin bunurile confiscate, în sensul art. 31 al. 2 teza a doua din OG 2/2001, prin analogia reglementată de art. 1 al 2 Cod civil.

Consideră apelanta că în cauza sunt întrunite condițiile formale prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea acestei chestiuni de drept.

Astfel, cauza este în ultima instanță, art. 31 al. 2 teza a doua din OG 2/2001 este temeiul de drept pe care apelanta își întemeiază calitatea procesuala activă de contravenientă în cauză, iar art. 1 al. 2 Cod civil, respectiv analogia juridică, este temeiul de drept pe care și-a întemeiat cererea de respingere a excepției lipsei calității procesual active în cauză. De asemenea, aceasta chestiune de drept nu a făcut obiectul vreunei sesizări anterioare a instanței supreme în vederea dezlegării și nici a unui recurs în interesul legii.

În temeiul art. 520 al. 2 Cod procedură civilă, a solicitat suspendarea soluționării apelului până la soluționarea sesizării de către instanță supremă prin pronunțarea hotărârii prealabile.

Intimatul a depus note de ședință prin care, referitor la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție formulată de reclamanta în temeiul dispozițiilor art. 519 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a solicitat respingerea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Intimatul a susținut că în prezenta cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unei chestiuni de drept și a arătat că, cu ocazia soluționării prezentului litigiu, instanța de fond a reținut, în mod întemeiat, incidența dispozițiilor art. 31 alin. (2) din O.G. nr.2/2001, care stabilesc în mod restrictiv persoanele care au calitate procesuală activă în procedura specială a plângerii contravenționale, aceasta fiind o răspundere personală, iar pe lângă contravenient, alte persoane pot formula plângere contravențională numai în situațiile prevăzute expres în acest articol, fără a se putea extinde aplicarea acestui text de lege prin analogie.

Instanța, procedând la analiza condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă pentru declanșarea procedurii pronunțării de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, tribunalul apreciază că acestea sunt întrunite cumulativ:

Astfel, instanța reține că dosarul nr. al Tribunalului Arad este în curs de judecată, fiind în faza apelului; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție judecă prezentul litigiu în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului investit să soluționeze pricina, iar soluționarea pe fond a apelului depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere; această chestiune de drept nu a făcut obiectul vreunei sesizări anterioare a instanței supreme în vederea dezlegării și nici a unui recurs în interesul legii.

Chestiunea de drept dedusă judecății în prezentul dosar este următoarea: dacă persoana vătămată, alta decât contravenientul, căreia i s-a dispus demolarea construcției prin procesul verbal de contravenție poate fi asimilată persoanei vătămate căreia îi aparțin bunurile confiscate, în sensul art. 31 al. 2 teza a doua din OG 2/2001, prin analogia reglementată de art. 1 al 2 Cod civil.

În susținerea cererii *apelanta* arată că art. 31 al. 2 teza a doua din OG 2/2001 este temeiul de drept pe care apelanta își întemeiază calitatea procesuală activă de contravenientă în cauză, iar art. 1 al. 2 Cod civil, respectiv analogia juridică, este temeiul de drept pe care și-a întemeiat cererea de respingere a excepției lipsei calității procesual active în cauză.

Pe fondul cererii, relevă art. 31 al. 2 teza a doua din O.G. nr. 2/2001, conferă calitate procesuală în formularea plângerii contravenționale persoanei vătămate, alta decât contravenientul, căreia-i aparțin bunurile confiscate. În prezenta cauza, sancțiunea dispusă prin procesul verbal nu a fost confiscarea, ci demolarea unei construcții deținute în coproprietate de către apelantă cu soțul sau și încă o persoană. Contravenient a fost reținut în procesul verbal contestat doar soțul apelantei petente, astfel încât aceasta are o singură posibilitate de a formula plângere contravențională pentru a-și apăra proprietatea, șansa sa fiind aceea de a fi asimilată persoanei căreia-i aparțin bunurile confiscate sau, ca un imobil supus demolării să fie asimilat unui bun supus confiscării.

Art. 1 al 2 din Cod civil prevede că în cazurile neprevăzute de lege se aplică dispoziții legale privitoare la situații asemănătoare. Situația imobilului supus demolării nu este, evident, prevăzută de lege, deoarece art. 31 al 2 din O.G. nr. 2/2001 prevede doar pentru proprietarul bunurilor confiscate posibilitatea de a contesta procesul verbal prin care s-a dispus sancțiunea.

Similitudinea dintre situațiile juridice este mai mult decât evidentă, având în vedere că ambele sancțiuni, atât confiscarea, cât și demolarea, au aceeași finalitate, de deposdare a proprietarului de bunul proprietatea sa. Modalitatea de deposdare este identică, sancțiune contravențională dispusă printr-un proces-verbal care stabilește calitatea de contravenient unei alte persoane decât proprietarul bunului.

Prin aceasta reglementare se realizează și o discriminare total neconstituțională între proprietarii vătămați în drepturile și interesele lor prin procese-verbale emise pe numele altor persoane. Astfel, dacă obiect al confiscării îl reprezintă, de regulă, bunuri mobile de gen care se pot înlocui extrem de facil prin alte bunuri de aceeași cantitate, calitate și valoare, un imobil supus

demolării este un imobil determinat, personalizat, de o valoare economică net superioară și mult mai greu, uneori chiar imposibil de edificat din nou, în aceeași stare.

Intimatul a susținut că în prezenta cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unei chestiuni de drept și a arătat că, cu ocazia soluționării prezentului litigiu, instanța de fond a reținut, în mod întemeiat, incidența dispozițiilor art. 31 alin. (2) din O.G. nr.2/2001, care stabilesc în mod restrictiv persoanele care au calitate procesuală activă în procedura specială a plângerii contravenționale, aceasta fiind o răspundere personală, iar pe lângă contravenient, alte persoane pot formula plângere contravențională numai în situațiile prevăzute expres în acest articol. fără a se putea extinde aplicarea acestui text de lege prin analogie.

A susținut intimatul că afirmația reclamantei că în prezenta cauză, *"sanctiunea dispusă prin procesul-verbal nu a fost confiscarea, ci demolarea unei construcții deținute în coproprietate de către apelanta cu soțul său și încă o persoană"* iar singura șansă pentru a-și apăra proprietatea este aceea de a fi asimilată persoanei căreia îi aparțin bunurile confiscate, sau ca un bun imobil supus demolării să fie asimilat unui bun supus confiscării, nu este adevărată și nu are la bază nici un fundament juridic, având doar ca scop inducerea în eroare a instanței de judecată.

Prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor nr. încheiat de , d-1 , în calitate de constructor/executant al lucrărilor, a fost sancționat, în temeiul dispozițiilor art. 26 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu suma minimă de 2.500 lei amendă contravențională, iar în temeiul dispozițiilor art. 28 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 a fost dispusă, totodată, măsura complementară privind „oprirea imediată a lucrărilor; - înaintarea documentației tehnice la în vederea obținerii autorizației de construire în condițiile legii sau, după caz, desființarea lucrărilor ce nu pot fi autorizate”, stabilind termenul de 31 iulie 2018, pentru realizarea măsurii complementare.

Prin procesul-verbal întocmit d-lui nu a fost dispusă nicio măsură privind demolarea sau desființarea imobilului edificat, care să ducă implicit la lipsirea sau deposedarea de acest bun, ci doar *s-a constatat* demolarea vechiului imobil și totodată edificarea unui nou imobil fără forme legale, respectiv fără autorizație de construire, de asemenea fiind instituite anumite *măsuri complementare* legale care să oblige constructorul de rea-credință să intre în legalitate, într-un termen mai mult decât rezonabil.

Deoarece constructorul de rea-credință nu a realizat măsura complementară dispusă de autoritatea publică competentă, în termenul stabilit (31 iulie 2018), a formulat, în contradictoriu cu numitul o cerere de chemare în judecată, prin care solicitat îndeplinirea obligației de a face, constând în *desființarea imobilului situat în municipiul Arad, având regim de înălțime P+E, cu dimensiunile de aprox. 13 x 5,7 m, zidărie tencuit, șarpantă din lemn într-o apă, acoperită cu învelitoare din tablă cutată, care a fost soluționată definitiv, în conformitate cu dispozițiile titlului executoriu sentința civilă nr. pronunțată de Judecătoria Arad, în șnur cu decizia civilă nr. pronunțată de Tribunalul Arad, în dosarul nr.*

Având în vedere că numitul a fost constrâns să intre în legalitate și, totodată, să desființeze construcția realizată fără forme legale doar prin hotărârile judecătorești pronunțate în cadrul unui litigiu având ca obiect obligația de a face, singura situație de aplicare a unei dispoziții legale prin analogie, în prezenta cauză, este cea autorului lucrării de rea-credință în conformitate cu prevederile *art. 586 alin.2 din Codul civil "...nu poate invoca buna-credință cel care construiește în lipsa sau cu nerespectarea autorizațiilor cerute de lege."*

Astfel, lipsa autorizație de construire sau nerespectarea acesteia conferă autorităților locale dreptul de a solicita desființarea construcțiilor realizate nelegal sau intrarea proprietarului construcțiilor în legalitate, prin obținerea autorizației de construire.

Așadar, proprietarul construcției nu are un drept de opțiune între procedura de obținere a autorizației de construire conform Legii 50/1991 și acțiunea în constatarea dobândirii dreptului de proprietate asupra construcției pe calea accesiunii imobiliare artificiale, acest mod prevăzut de Codul civil, nefiind conceput ca un mijloc de eludare a Legii 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții.

Punctul de vedere al completului de judecată cu privire la dezlegarea chestiunii de drept :

Tribunalul reține că la data încheierii procesului verbal de contravenție, textul dispozițiile textului incriminator, respectiv art.26 alin.1 lit. a) din Legea nr. 50/1991 privind regimul juridic al construcțiilor avea următoarea formă: „ *Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni:*

a) *executarea sau desființarea, totală ori parțială, fără autorizație a lucrărilor prevăzute la art. 3, cu excepția celor menționate la lit. b), c), e) și g), de către investitor și executant;*”

Modificările legislative ulterioare nu sunt relevante sub aspectul problemei de drept care interesează în cauză, în prezent, textul având următorul conținut: „ *1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni:*

a) *executarea sau desființarea, totală ori parțială, fără autorizație a lucrărilor prevăzute la art. 3, cu excepția celor menționate la lit. b), de către investitor și executant;*”

Tribunalul apreciază că în situațiile de natura celor expuse, în care dreptul de proprietate asupra construcției edificată fără autorizație de construire este revendicat de mai multe persoane, se impune ca agentul constatator să menționeze în cuprinsul procesului-verbal de contravenție această împrejurare. Apoi se impune a se stabili căreia dintre aceste persoane îi poate fi atribuită calitatea de investitor și/sau executant, acesta din urmă putând fi și o terță persoană.

În situația în care agentul constatator nu deține suficiente informații pentru stabilirea calității investitorului, are obligația de a indica, pe baza înscrisurilor ce i-au fost puse la dispoziție ori în urma verificării, din oficiu, a registrelor imobiliare, toate persoanele cărora li se poate atribui această calitate.

În acest din urmă caz, procesul-verbal de contravenție ar trebui comunicat tuturor acestor persoane, în scopul aducerii la cunoștință a celor constatate și pentru a li se da posibilitatea de a formula o apărare efectivă și eficientă, pe calea plângerii împotriva procesului verbal de contravenție, procedură reglementată prin dispozițiile art.31-36 din OG nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, dispoziții care completează Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, potrivit art.35 alin.3 din acest act normativ.

Situația este similară celei prevăzute de art.31 alin.2 din OG nr.2/2001, în conformitate cu care „Partea vătămată poate face plângere numai în ceea ce privește despăgubirea, iar cel cărui a fi aparțin bunurile confiscate, altul decât contravenientul, numai în ceea ce privește măsura confiscării.”

Pe de altă parte, s-ar putea considera că, potrivit textului art.26 alin.1 lit. a) din Legea nr.50/1991, subiect al contravenției o poate avea doar investitorul și/sau executantul construcției edificate, doar acestora putându-le fi angajată răspunderea contravențională.

Dreptul de proprietate asupra construcției sau asupra terenului pe care ea este edificată rămâne indiferent față de raportul juridic născut în materie contravențională, acesta urmând a fi stabilit între persoanele implicate pe calea dreptului comun.

În cele mai multe situații calitatea de investitor sau/ și executant o are viitorul proprietar sau coproprietar al edificiului, iar excluderea lor din procedura reglementată în materie contravențională, face dificilă, dacă nu imposibilă revendicarea în natură a dreptului lor de proprietate și îi lipsește și de posibilitatea de a intra în legalitate prin înaintarea documentației necesare în vederea obținerii autorizației de construire.

Întrucât există argumente ce susțin ambele variante de interpretare, pentru a evita crearea unei practici neunitare în aplicarea acestor dispoziții legale se impune ca Înalta Curte de Casație și Justiție să lămurească chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată.

Pentru aceste motive,

DISPUNE

Admite cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în cauza având ca obiect apelul împotriva sentinței civile nr. pronunțată

de Judecătoria Arad în dosarul nr. formulat de apelanta-petentă cu domiciliul în și domiciliul procesual ales în în contradictoriu cu intimatul cu sediul în .

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Persoana vătămată, alta decât contravenientul, căreia i s-a dispus demolarea construcției prin procesul verbal de contravenție, poate fi asimilată persoanei vătămate căreia îi aparțin bunurile confiscate în sensul art.31 alin.2 teza a II-a din OG nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, prin analogia reglementată de art.1 alin.2 Cod civil ?”

Fără cale de atac.

Suspendă judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Pronunțată la data de 24.05.2023, prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței.

Președinte

Judecător

Grefier

Red. ./tehnored ./ex 4/2 com / 08.06.2023
se comunică încheierea cu
apelanta-petentă
intimatul